

SENTÈNCIA 2002-46 DE 19 DE SETEMBRE DE 2002

**DENEGACIÓ D'ENDERROC D'UN EDIFICI. Hotel La Rosaleda.
Comú d'Encamp. LEGITIMACIÓ PROCESSAL. Per interès.
Àmbit més ampli que el que neix dels drets de naturalesa civil que recauen
sobre l'immoble. En el revessejat, la te el titular del domini útil.
LITISCONSORCI ACTIU NECESSARI. Inexistència, encara que no
recorri el titular del domini directe. PATRIMONI CULTURAL D'ANDORRA.
L'edifici no havia estat objecte de cap procediment ordenat a obtenir la
qualificació administrativa que li atorgui la necessària protecció.
Llei de protecció del Patrimoni Cultural-Natural d'Andorra. CONSTITUCIÓ.
No aplicació directa de l'article 34.**

Ponent : M.I. Sr. Lluís Saura Lluvià

A N T E C E D E N T S D E F E T

1.- La Secció Administrativa del Tribunal de Batlles, en la sentència número 2002-09, de 27 de febrer de 2002, va estimar la demanda promoguda per la societat P. S.A. i després d'anul·lar el refús tàcit del Govern en relació a la sol·licitud d'enderrocament de l'edifici de l'hotel La Rosaleda, situat a Encamp, demanada l'11 de gener de 2001, va declarar el dret de l'agent a l'esmentat enderrocament.

2.- Contra la sentència va interposar un recurs d'apel·lació la representació processal del Govern en el qual, a més de fer valer les excepcions processals desestimades en la resolució judicial de falta de legitimació de la societat P. S.A. i de falta de litisconsorci actiu d'altres subjectes que no son part en el procés, demana la revocació de la sentència en considerar que l'edifici esmentat s'ha de mantenir en atenció als valors arquitectònics que posseeix.

3.- De l'anterior escrit se'n donà trasllat a la representació processal de la part agent, que el contestà sol·licitant la desestimació de les excepcions proposades pel Govern i la confirmació de la sentència de la Batllia.

4.- El dia 12 de juliol de 2002 ha tingut lloc la celebració de la vista oral, en la que cada part ha pogut fer les manifestacions més adients a llurs interessos, quedant tot seguit les actuacions vistes per a deliberar i decidir.

F O N A M E N T S D E D R E T

Primer.- La Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia és competent per a conèixer del present recurs, segons l'article 39.3 de la Llei Qualificada de la Justícia.

Segon.- Abans d'analitzar la correcció de la sentència de la Batllia des del punt de vista material cal tractar les excepcions processals que la part apel·lant reproduïx en aquesta segona instància, desestimades en la primera.

La primera excepció que la representació del M.I. Govern addueix és la falta de legitimació de l'entitat P. S.A. per interposar la demanda contra l'acte que va denegar per silenci l'enderroc de l'hotel La Rosaleda d'Encamp en la mesura que no té el ple domini de l'immoble sinó que només n'és titular del domini útil.

Sobre la finca citada, el seu propietari, Sr. Pere P.T., va constituir, el 15 de novembre de 1984 un revessejat, reservant-se sobre la mateixa el domini útil i atribuïnt el directe al Sr. Antoni P.G., dret, el del primer, que fou aportat pels seus fills, que l'havien rebut a títol de donació del seu pare, a la societat P. S.A. La representació del Govern considera que la titularitat del dret material de P. S.A. no li atribueix legitimació per recórrer la denegació de l'enderroc (ni per demanar-la) en la mesura que no consta l'autorització del titular del domini directe.

Amb independència del règim jurídic civil existent entre el titular del domini útil i el del directe en el marc del revessejat, el cert és que la legitimació per demandar correspon, segons l'article 23 de la Llei jurisdiccional, a qui té un interès o un dret vinculat als actes sotmesos al control d'aquesta jurisdicció i no es pot negar que el titular del domini útil, posseïdor del bé immoble objecte del dret real abans citat que a més gaudeix de la condició de propietari aparent, es troba en la posició dels qui l'article 23 considera legitimats per recórrer.

Per tant, les abundants argumentacions de les parts sobre el contingut dels drets que cada titular del domini dividit pugui tenir o exigir de l'altre en relació a l'immoble i particularment les relatives a l'extinció del cens en cas d'enderroc de l'edifici, no tenen incidència en l'excepció que analitzem, i més si es té en compte quelcom fonamental, com és que l'objecte del litigi no és altre que determinar si la decisió del Govern de refús tàcit a la petició d'enderroc s'ajusta o no al Dret administratiu que li sigui d'aplicació, i per resoldre aquesta qüestió l'àmbit de la legitimació processal, com hem vist, és més ampli que el que neix dels drets de naturalesa civil que recauen sobre l'immoble.

En la mateixa línia, l'apel·lant addueix la falta de litisconsorci actiu necessari del titular del domini directe o del seu hereu Antoni P.S., excepció que s'ha de desestimar pels mateixos motius pels que s'ha desestimat l'anterior, en el sentit de què qualsevol dels dos titulars del domini té la legitimació per recórrer una resolució com la que és objecte d'aquest litigi, i la presència d'un és suficient per constituir adequadament la litis.

La mateixa solució cal adoptar en relació a la falta de litisconsorci actiu de Construccions Roca, que va ser la que va demanar (juntament amb la propietat) la llicència d'enderroc i que era molt lliure d'interposar o no recurs contra la denegació de la mateixa en la mesura que afectava els seus interessos.

Tercer.- En relació al fons de l'assumpte, el cert és que l'Hble. Comú d'Encamp va donar l'autorització expressa a l'enderroc de l'edifici hotel La Rosaleda i el Govern no la denegà expressament sino per via de silenci administratiu; no ha estat,

per tant, fins el moment de la contestació a la demanda que ha donat a conèixer els seus arguments contra l'enderroc.

Aquests consisteixen en què l'edifici esmentat reuneix les característiques arquitectòniques suficients per incloure'l entre els béns que integren el patrimoni cultural d'Andorra, i consten en les actuacions informes molt recents -del Ministeri de Turisme i Cultura i del d'Ordenament Territorial- que probablement així ho avalen.

No obstant, en el moment de demanar-se o de resoldre's administrativament el permís d'enderroc, el cert és que l'edifici esmentat no havia estat objecte de cap procediment ordenat a obtenir la qualificació administrativa que li atorgui la protecció imprescindible per oposar-se vàlidament a una petició d'enderroc.

La Llei de protecció del Patrimoni Cultural-Natural d'Andorra, de 9 de novembre de 1983, estableix l'estatut peculiar d'uns béns determinats que per les seves característiques singulars esdevenen portadors d'uns valors que els fan mereixedors d'una especial consideració i protecció en la mesura que son patrimoni cultural o artístic de tots els andorrans.

A tal efecte defineix quines obres d'arquitectura han de ser considerades patrimoni cultural i en l'article 4 estableix que el Consell General, per iniciativa pròpia o a proposta del Govern, i amb l'acord previ dels comuns concernits, definirà i delimitarà els diversos béns situats en el territori nacional andorrà que hagin de merèixer la qualificació de Patrimoni Cultural, i amb aquesta finalitat crea el Catàleg del Patrimoni Nacional, que és la relació de béns que han estat qualificats com a patrimoni cultural o patrimoni natural.

Doncs bé, llevat dels informes abans citats, no consta altra cosa que la inclusió de l'Hotel en una fitxa elaborada l'any 1994 relativa a l'inventari general del patrimoni arquitectònic, però sense que ni tan sols s'hagi iniciat l'expedient al que es refereixen els articles abans citats, situació que fins i tot palesa el segon dels informes esmentats, que manifesta -foli 96 de les actuacions- la convenència d'incoar-lo a l'empara de la legislació del patrimoni històrico-artístic.

Com bé posa en relleu la part apel·lant, l'article 34 de la Constitució andorrana estableix que l'Estat garantirà la conservació, promoció i difusió del patrimoni històric, cultural i artístic d'Andorra. Tanmateix, aquest article no és d'aplicació directa com pretén la part apel·lant per justificar, ara, la negativa a l'enderroc, perquè forma part dels principis del Capítol V de la Constitució, que es materialitzen en el marc dels criteris i garanties que estableix el corresponent marc legislatiu de desenvolupament, en els termes que han estat exposats i als quals s'ha d'ajustar necessàriament l'Administració competent per fer valer jurídicament davant tercers la protecció que permet l'ordenament jurídic.

Per tot el que s'ha exposat escau desestimar el recurs d'apel·lació interposat per la representació processal del M.I. Govern contra la sentència de la Secció Administrativa de la Batllia.

Quart.- No concorren circumstàncies que justifiquin un especial pronunciament sobre el pagament de les despeses d'aquesta segona instància.

DECISIÓ

En atenció a tot el que s'ha exposat, el Tribunal Superior de Justícia, Sala Administrativa, en nom del poble andorrà, decideix desestimar el recurs d'apel·lació interposat per la representació processal del M.I. Govern contra la sentència de la Secció Administrativa de la Batllia núm. 2002-09, que es confirma, sense fer cap pronunciament sobre el pagament de les despeses d'aquesta segona instància.

Aquesta sentència és ferma i executiva.

Manem que una vegada s'hagi complert el que disposa l'article 76 de la Llei de la Jurisdicció Administrativa i Fiscal es lliurin els autes originals amb la certificació d'aquesta sentència al Tribunal de Batlles, Secció Administrativa del qual procedien, i que s'arxivin les actuacions del Tribunal.